

Om dialogmodellen

Dialogmodellen er en erfarings- og forskningsbasert modell som har sitt utgangspunkt i forskningsprosjektet “Hele barnet, hele løpet, mobbing i barnehagen”. Resultater fra prosjektet, og annen nasjonal og internasjonal forskning, viser at mobbing i barnehagen finnes. Det vi vet om tiltak mot mobbing er blant annet at måten foreldre og ansatte i barnehagen samarbeider når mobbing skjer er avgjørende for de barna som er involvert. Rammeplanen for barnehagen er tydelig: «Barnehagen skal legge til rette for foreldresamarbeidet og god dialog med foreldrene».

Målet med dialogmodellen er:

1. Forebygge mobbing i barnehagen ved at foreldre og ansatte øker sin kunnskap og avklarer forventninger til hverandre i arbeidet mot mobbing.
2. Økt samarbeidskvalitet mellom ansatte og foreldre.
3. Bidra til økt innsats mot mobbing i barnehagen.

Den er lett tilgjengelig og enkel å bruke og målet er at den skal oppleves som ett nyttig redskap i samarbeid med foreldre i arbeidet mot mobbing i barnehagen.

6 barnehager i Sør Norge har deltatt i forsknings- og utviklingsprosjektet, der ansatte og foreldre sammen med forskere har utviklet det som har blitt den ferdige nettløsningen. I tillegg har 10 barnehager i den avsluttende delen av prosjektet prøvd ut modellen og gitt innspill som har ført til mindre justeringer.

Prosjektet er et samarbeidsprosjekt mellom:

- Universitetet i Agder (UiA)
- Sørlandet sykehus, Avdeling for barn og unges psykiske helse (ABup)
- Kristiansand kommune, Oppvekstsektoren
- KS
- Fylkesmannen i Agder

Tre grunnleggende prinsipper i Dialogmodellen.

Fleksibilitet

I møte med mobbing, er det som ansatte og foreldre lett å kjenne på frustrasjon over og ikke bli hørt og forstått. En kan oppleve at det er iverksatt ulike tiltak både for å forebygge, stoppe og håndtere mobbing. I slike sammenhenger stiller det store krav til fleksibilitet hvor ansatte og foreldre må være i stand til å se situasjonen fra andres synsvinkler. Det krever ønske om å kunne revurdere egne synspunkter, villighet til å la seg bevege og å være åpen for andres innspill.

Oppmerksomt nærvær

Når voksne skal samarbeide om mobbing krever det at alle retter hele sin oppmerksomhet inn mot mobbing. Å være oppmerksomt nærværende har to kjernekomponenter:

1) Vær her-og-nå. Det betyr at du er fullt og helt tilstede på det som skjer her og nå. Mobilten legges bort, konflikter på hjemmebane, jobbrelatert problematikk m.m. settes på vent.

2) Nær. Ta egne tanker og følelser som oppstår underveis på alvor. Tenk gjennom hvordan de kan formidles på en god måte til andre. Dette er spesielt viktig når en kjenner på irritasjon, sinne, frykt og andre følelser som lett kan ta sine egne ville veier.

Raushet

En god dialog kjennetegnes av at meninger nyanseres og utvides, og temaer som diskuteres kan fremkomme i nytt lys. Meningen med dialogen i denne sammenheng er bevegelse mot et felles mål: forebygge, stoppe og håndtere mobbing. En god dialog handler om at alles stemmer skal komme frem. For å få til en god dialog er det helt nødvendig med RAUSHET for andres synspunkter og uttryksmåter. Når vi som foreldre og barnehageansatte møtes i dialog omkring mobbing, vil vi møte forskjellige følelser, meninger og verdier. Da blir det viktig å være åpen og interessert i møte med det den andre formidler, ikke minst når det er forskjellig fra det du selv tenker. Å være raus innebærer en holdning basert på vennlighet og velvillighet: vi vil hverandre vel og vi vil at barna våre skal ha en god hverdag.

Dialogmodellen i flerkulturelle barnehager

Kultursensitivitet

Det helt grunnleggende for samarbeid mellom barnehagen og den enkelte familie, og i særlig grad familier med annen kulturell bakgrunn, er å bygge en god relasjon som gir foreldrene trygghet til å kunne være åpne i samarbeidet med barnehagen. Samarbeid og dialog må baseres på en kultursensitiv tilnærming hvor barnehageansatte har en positiv og åpen holdning, og er nysgjerrige på «en god måte» i møte med familien. Uansett hva slags foreldrestil foreldrene til barna som er i barnehagen har, skal foreldre møtes med respekt. Ønske om dialog skal være det styrende prinsipp. Kultursensitivitet betyr å anerkjenne kulturelle forskjeller, men også at likheter finnes, og at dette påvirker den enkeltes holdninger og handlinger. Praxis må være å bruke tolk i samtaler med foreldre der det er nødvendig.

Barneoppdragelse er et kulturavhengig fenomen. I Norge er fysisk avstraffelse av barn forbudt. Syn på barn og barneoppdragelse har vært i endring de siste tiår i Norge. Barns rettigheter øker. Blant annet står barns rett til medvirkning sterkt, og barn skal møtes med respekt og likeverd. Likevel er det forskjeller på foreldrestiler og syn på barneoppdragelse også i Norge.

Det må understrekes at opplysningsplikten til barnevern og samarbeid med tverretatlige instanser følger samme regler for etniske norske familier og familier med annen kulturell bakgrunn.

NAFOs hjemmesider har blant annet ressurser om flerspråklighet, mangfold og inkluderende leke- og læringsmiljøer i barnehagen – rettet mot barnehagepersonalet:

<http://nafo.oslomet.no/om-nafo/>

Mobbing er et begrep og et fenomen som foreldre fra andre kulturer kan oppleve som vanskelig å forstå. På nettsiden til FUB (Foreldreutvalg for barnehager) ligger informasjon om mobbing i barnehagen på ulike språk: samisk, arabisk, engelsk, polsk, somali og urdu.

<http://www.fubhg.no/skjer-det-mobbing-i-barnehagen.4900451-179541.html>

På FUB sine nettsider ligger også informasjon om foreldremøte i barnehagen på de ulike språk. Dialogmøtet er et litt annerledes foreldremøte som har spesielt fokus på hvordan foreldre og barnehage kan samarbeide mot mobbing.

Invitasjonen til dialogmøte bør oversettes til de ulike språk som er representert i barnehagen.